

# Informacje i argumentacja

## NARODOWY PROGRAM SZCZEPIEŃ - PODSTAWOWE INFORMACJE

Skrypt stanowi źródło informacji na temat programu szczepień ochronnych przeciwko wirusowi SARS-CoV-2.

### 1. Informacje ogólne

Szczepionki przeciwko COVID-19 mają przyczynić się do zminimalizowania, a docelowo do wygaszenia epidemii wirusa. Celem strategicznym jest osiągnięcie poziomu zaszczepienia społeczeństwa umożliwiającego zapanowanie nad pandemią COVID-19 do końca 2021 roku, przy jednoczesnym zachowaniu najwyższych standardów bezpieczeństwa.

Proces szczepień jest oparty o zaproszenie (dokument e-skierowania) ważne 90 dni od dnia wystawienia. Skierowania są generowane automatycznie w systemie P1 w transzach zgodnych z kolejnością szczepień (dla określonych grup wiekowych, zawodowych itd.). Ponadto, lekarze mogą wystawić dla pacjenta indywidualne e-skierowanie (np. dla osoby nieposiadającej numeru PESEL, dla osoby, która nie mogła poddać się szczepieniu w okresie ważności pierwszego e-skierowania).

### 2. Sposoby rejestracji na szczepienie

Jest kilka możliwości rejestracji na szczepienie:

- Infolinia 989,
- SMS (o treści SzczepimySie) pod numer 664 908 556,
- e-rejestracja,
- rejestracja telefoniczna bezpośrednio w punkcie szczepień.

### Zadzwoń na infolinię 989

Infolinia jest bezpłatna i całodobowa. Jeśli nie jesteś w stanie sam zadzwonić, poproś o pomoc rodzinę lub sąsiada. Przed połączeniem przygotuj Twój numer PESEL i kod pocztowy. Po połączeniu z konsultantem podaj swoje imię i nazwisko, PESEL i numer kontaktowy (opcjonalnie). Wybierz dokładny termin oraz miejsce szczepienia. Po rozmowie na podany numer telefonu otrzymasz SMS z potwierdzeniem umówienia wizyty na szczepienie. Jeśli nie uda Ci się połączyć z konsultantem, zostaniesz przekierowany do automatycznej rejestracji. Automat zaproponuje Ci kilka opcji, wybierz „Chcę zapisać się na szczepienie”. Zostaniesz poproszony o podanie numeru PESEL i Twojego kodu pocztowego. Potem wybierzesz dla siebie dogodny termin na przyjęcie szczepionki przeciwko Covid-19.

Ważne! Dla każdego pacjenta, który nie otrzyma terminu po kontakcie z infolinią, konsultanci oddzwonią, gdy dostępne będą nowe terminy szczepień.

### Wyślij SMS - Z jednego numeru telefonu możesz zarejestrować tylko trzy osoby.

Wyślij SMS na numer 664 908 556 lub 880 333 333 o treści: SzczepimySie. System pokieruje Cię krok po kroku: najpierw zostaniesz poproszony o przekazanie numeru PESEL, a potem o przesłanie kodu pocztowego. System zaproponuje Ci najbliższy termin na szczepienie w punkcie położonym blisko Twojego miejsca zamieszkania. Jeśli ten termin nie będzie dla Ciebie dogodny, będziesz mógł wybrać inne daty. Po zarejestrowaniu, na dobę przed szczepieniem otrzymasz SMS przypominającego o terminie i miejscu wizyty.

Koszt SMS – według taryfy operatora.

Ważne! Jeżeli w systemie rejestracji nie będzie wolnego terminu, do wszystkich osób, które wyślą SMS oddzwoni infolinia w chwili uruchomienia nowych terminów szczepień.

### **Jak zarejestrować się poprzez SMS?**

Z jednego numeru telefonu możesz zarejestrować tylko trzy osoby.

Wyślij SMS-a o treści SzczepimySie na numer 664 908 556 lub 880 333 333.

Powinieneś otrzymać SMS-a zwrotnego, w którym zostaniesz poproszony o numer PESEL.

1. Wpisz swój numer PESEL i odeślij SMS-a.
2. Zostaniesz poproszony o Twój kod pocztowy. Dzięki temu, proponujemy Ci
3. najbliższy termin szczepienia w miejscu, w którym mieszkasz.
4. Wpisz kod pocztowy w formacie: 00222 lub 00-222.
5. Otrzymasz informację o:
  - najbliższym możliwym terminie szczepienia,
  - adresie placówki, w której to szczepienie ma być wykonane, a także
  - godzinie szczepienia.
6. Jeśli akceptujesz termin i miejsce, odpowiedź na tę wiadomość TAK.
7. Jeżeli odpowiedziałeś TAK, otrzymasz wiadomość, że wizyta została umówiona.
8. Dostaniesz SMS z przypomnieniem na dobę przed szczepieniem. W celu zmiany terminu szczepienia zadzwoń pod numer 989.
9. Jeśli termin i lokalizacja Ci nie odpowiada, odpowiedz NIE. PAMIĘTAJ! Brak odpowiedzi w czasie 5 minut przerwie proces rejestracji!
10. Jeżeli odpowiedziałeś NIE, otrzymasz SMS-a z propozycją nowego terminu, godziny oraz lokalizacji.

UWAGA! Jeżeli się pomylisz i wpiszesz błędny numer PESEL lub kod pocztowy, dostaniesz SMS-a z prośbą o poprawne wprowadzenie danych.

### **Skorzystaj z e-Rejestracji**

e-Rejestracja dostępna jest na stronie pacjent.gov.pl. Pamiętaj, że możesz skorzystać z tego sposobu, jeśli masz Profil Zaufany. System proponuje Ci pięć dostępnych terminów w punktach szczepień, które znajdują się blisko Twojego adresu. Jeśli żaden z proponowanych terminów nie będzie Ci pasował albo będziesz chciał zaszczepić się w innym punkcie, w innym mieście – będzie taka możliwość. Wystarczy, że skorzystasz z dostępnej wyszukiwarki i wskażesz dogodną dla Ciebie datę i lokalizację. Zaraz po dokonaniu rezerwacji, otrzymasz powiadomienie SMS, a następnie ponownie przypomnimy Ci o szczepieniu dzień przed planowanym terminem.

### **Zapisz się w punkcie szczepień**

Do dyspozycji osób, które chcą skorzystać z darmowej szczepionki przeciwko Covid-19 jest blisko 6000 punktów szczepień w całym kraju. Także bezpośrednio w punkcie może zarejestrować się na szczepienie. Mapa z lokalizacjami wszystkich punktów dostępna jest tutaj (strona gov.pl/szczepimysie).

### **3. Miejsca w których mogę się zaszczepić**

Obecnie szczepionkę można przyjąć w następujących miejscach:

- przychodnie POZ i inne stacjonarne placówki medyczne,
- szpitale tymczasowe,

- Punkty Szczepień Powszechnych,
- punkty drive thru,
- zakłady pracy,
- punkty tymczasowe tworzone w miejscach często uczęszczanych przez mieszkańców lub turystów,
- miejsce zamieszkania: poprzez wyjazdowe punkty szczepień, mobilne zespoły
- szczepień oraz Mobilne Jednostki Szczepień,
- prywatne gabinety profesjonalistów medycznych szczepiących jako Mobilne
- Jednostki Szczepień,
- apteki.

Mapa punktów szczepień dostępna jest na stronie [gov.pl/szczepimysie](https://gov.pl/szczepimysie).

#### **4. Osoby uprawnione do szczepień**

Obecnie szczepienia dostępne są dla wszystkich obywateli od 12. roku życia.

#### **5. Szczepienia cudzoziemców**

Jeśli pacjent nie posiada numeru PESEL powinien zgłosić się do dowolnego lekarza podstawowej opieki zdrowotnej celem uzyskania e-skierowania. Lekarz POZ ma prawo wystawić skierowanie na szczepienie za pośrednictwem aplikacji [gabinet.gov.pl](https://gabinet.gov.pl). Wystawiając skierowanie, w polu „dane pacjenta” powinien wybrać „Inny identyfikator” (zamiast „Numer PESEL”) i wprowadzić numer dokumentu tożsamości, jakim posługuje się uprawniony obcokrajowiec. Najlepiej, żeby był to numer paszportu lub zagraniczny dowód osobisty.

Szczegółowe informacje w językach obcych na stronie:

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie/e-skierowanie-na-szczepienie-dla-cudzoziemcow>.

### **Q&A I ARGUMENTACJA DLACZEGO WARTO SIĘ ZASZCZEPIĆ**

#### **Czy szczepionka jest bezpieczna? Jakim badaniom i procedurom podlega?**

Niezależnie od rodzaju szczepionki, każda z nich przechodzi staranne badania i może być podana wyłącznie po dopuszczeniu do obrotu przez wyspecjalizowane instytucje. Skrócono do minimum procedury rejestracyjne, ale badania wykonywano według najwyższych standardów bezpieczeństwa, podobnie jak w przypadku innych szczepionek. Szczepionki, tak jak pozostałe produkty lecznicze, przed wprowadzeniem na rynek wymagają uzyskania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu. Wymagania dot. ich rejestracji są bardzo rygorystyczne.

Za dopuszczenie do obrotu szczepionek pandemicznych odpowiada Komisja Europejska, po uzyskaniu pozytywnej rekomendacji Komitetu ds. Produktów Leczniczych Stosowanych u Ludzi (CHMP). EMA wdrożyła szereg mechanizmów wspierających prace rozwojowe nad szczepionkami przeciw COVID-19, takich jak: szybkie i bezpłatne doradztwo naukowe oraz szybką weryfikację i zatwierdzanie planu badań pediatrycznych.

W Polsce dopuszczeniem szczepionek do obrotu zajmuje się Prezes Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych (URPL). Decyzja może być także podjęta przez Radę Unii Europejskiej lub Komisję Europejską po przeprowadzeniu przez Europejską Agencję Leków procedury scentralizowanej.

## **Nie zaszczepię się, ponieważ nawet w rozporządzeniu jest mowa o tym, że to eksperyment medyczny.**

Proszę P/P, szczepionki zostały dopuszczone do obrotu przez Komisję Europejską po wcześniejszym przetestowaniu. Ulotki szczepionek są ogólnodostępne. Można samodzielnie zweryfikować skład i rozwiązać wszelkie wątpliwości. Najlepiej czerpać wiedzę ze źródeł zweryfikowanych, takich jak np. gov.pl, a w razie dodatkowych pytań przed szczepieniem jest jeszcze możliwość konsultacji z lekarzem.

Rozporządzenie, którym Pani/ Pan mówi nie dotyczy szczepień (Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu przeprowadzającego eksperyment medyczny). Eksperymentem medycznym nazywamy wprowadzenie nowych lub tylko częściowo wypróbowanych metod diagnostycznych, leczniczych lub profilaktycznych w celu osiągnięcia bezpośredniej korzyści dla zdrowia osoby chorej. Szczepionka na COVID została dopuszczona przez Komisję Europejską, po uzyskaniu pozytywnej rekomendacji Komitetu ds. Produktów Leczniczych Stosowanych u Ludzi (CHMP). Jest to zatem zaprzeczeniem definicji eksperymentu medycznego.

## **Strach przed skutkami ubocznymi / NOP.**

Europejska Agencja Leków ocenia zgodność szczepionki ze standardami skuteczności, bezpieczeństwa i jakości, dokonując przeglądu danych dotyczących szczepionek w ramach przeglądu rolling review. W ich trakcie ocenia się dane dotyczące jakości szczepionek a także wyniki badań laboratoryjnych. W następnej kolejności Europejska Agencja Leków oceni dane przedłożone w ramach formalnego wniosku o warunkowe pozwolenie na dopuszczenie do obrotu.

Członkowie Komitetu oraz eksperci ze wszystkich krajów członkowskich Unii Europejskiej poddają szczegółowej analizie zarówno dokumentację złożoną przez Aplikanta, jak też raporty oceniające dokumentację jakościową, przedkliniczną i kliniczną przygotowaną przez dwa niezależne zespoły ekspertów z dwóch krajów prowadzących. Zaangażowanie zespołów ekspertów ze wszystkich krajów Unii Europejskiej zapewnia najwyższy poziom merytoryczny ocen, zgodny z obecnym stanem wiedzy naukowej oraz aktualnymi wymaganiami rejestracyjnymi. SARS-CoV-2 jest znany od końca 2019 roku.

Szczepionki przeciwko COVID-19 są więc nowymi, lecz dobrze przebadanymi lekami. Badania nad lekami nie opierają się o prognozowanie i przypuszczenia, a o twarde dowody z badań. Polski system rejestracji niepożądanych działań leków prowadzony przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych pozwala w perspektywie lat ocenić negatywne skutki leków w tym szczepionek. Dotychczas odnotowano bardzo niewiele NOP - do tej pory udział zaraportowanych niepożądanych odczynów wyniósł 0,0004. Łagodne objawy jak ból głowy i zaczerwienienie w miejscu szczepienia są normą w przypadku większości szczepień i utrzymują się nie dłużej niż kilka dni.

## **Dlaczego szczepionka na koronawirusa powstała tak szybko?**

W odróżnieniu od tradycyjnych szczepionek (np. na grypę sezonową) szczepionki mRNA mogą mieć krótszy okres produkcyjny. To efekt tego, że zamiast wstrzykiwać białka wirusowe, nasz organizm wykorzystuje instrukcje do samodzielnego ich tworzenia. Za dopuszczenie do obrotu szczepionek pandemicznych odpowiada Komisja Europejska, po uzyskaniu pozytywnej rekomendacji Komitetu ds. Produktów Leczniczych Stosowanych u Ludzi (CHMP). EMA wdrożyła szereg mechanizmów wspierających prace rozwojowe nad szczepionkami przeciw COVID-19, przyspieszających proces dopuszczania do obrotu, takich jak: szybkie i bezpłatne doradztwo naukowe oraz szybką weryfikację i

zatwierdzanie planu badań pediatrycznych.

### **Strach przed zakrzepicą po zaszczepieniu**

Wiem, że sprawa zakrzepicy w mediach została bardzo nagłośniona, ale jeśli spojrzaliby P/P na statystyki związane zakrzepicą, to zauważyłby P/P, że np. środki antykoncepcyjne, przeciwbólowe czy palenie papierosów mają znacznie wyższe ryzyko wywołania zakrzepicy niż sama szczepionka.

Według danych Europejskiej Agencji Leków (EMA) do 4 kwietnia 2021 r. szczepionkę AstraZeneca podano dla ok. 34 mln osób, a zarejestrowano zaledwie 169 przypadków zakrzepicy zatok żylnych mózgu oraz 53 przypadki zakrzepicy żył trzewnych (obserwowano też zakrzepy w innych naczyniach krwionośnych). Dotychczas zgromadzone dane pokazują, że ryzyko jest znacznie mniejsze niż korzyści płynące z przyjęcia szczepionki.

**Czy po przyjęciu szczepionki na pewno nie zachoruję? Czy wystarczy, że szczepionkę wezmę raz i nabędę już odporności do końca życia? Czy potrzebny jest cykl szczepień, żeby nabyć odporność?**

Szczepimy się właśnie dlatego, żeby nie chorować, jednak zdarzają się przypadki zachorowań mimo zaszczepienia. Na ogół w takiej sytuacji przebieg zachorowania jest łagodniejszy i co bardzo ważne, nie występują powikłania.

Mechanizm ochrony powinien być taki jak w przypadku szczepionki przeciw grypie - obecnie szczepienie przeciw grypie, chroni przed wystąpieniem objawów lub rozwinięciem choroby, ale nie eliminuje transmisji wirusa grypy. Szczepienia przeciw grypie zapobiegają zachorowaniom u ok. 40-70 % szczepionych osób, w zależności od sezonu i grupy osób szczepionych. Zapewniają wysoką ochronę przed powikłaniami pogrypowymi, i taki ma być docelowo mechanizm szczepionek p/Covid 19. Nie znamy jeszcze czasu utrzymywania się odporności po szczepieniu przeciw COVID-19.

**Wystarczy przebycie COVID-19 aby być odpornym / nie wierzę w uzyskanie odporności po szczepieniu**

Bywa tak, że choroba przebiega bezobjawowo, co nie zmienia faktu, że nadal może P/P przenosić ją na innych; zarażać swoich bliskich, czy po prostu osoby z P/P otoczenia. Jeśli zaszczepi się P/P teraz to zwiększy P/P swoją odporność, a tym samym ryzyko zachorowania innych.

**Czy dzięki szczepionce uda się uniknąć kolejnej fali pandemii? Ilu Polaków musi zostać „wyszczepionych”, żeby osiągnąć „odporność stadną”?**

Szczepionka to jedna z największych medycznych zdobyczy człowieka. Dzięki szczepionkom udało się wyeliminować lub znacznie ograniczyć wiele chorób np. ospa prawdziwa, błonica, czy WZW B. Podobnie może być w przypadku koronawirusa. Dzięki skutecznej szczepionce jego zdolność do zakażenia kolejnych osób może zostać wyeliminowana, skutecznie go neutralizując. Aby osiągnąć odporność populacyjną zaszczepić powinno się jak najwięcej osób. Dla różnych szczepionek podaje się różny odsetek zaszczepionych pozwalający na ochronę pozostałych osób, które nie mogły się zaszczepić. Już 50% zaszczepionej populacji może istotnie wpłynąć na zmniejszenie ryzyka szerzenia się w niej koronawirusa.

**Szczepionki mogą nie być skuteczne w przypadku kolejnych odmian wirusa**

Szczepionki są skuteczne również w przypadku wariantu Delta. Ta odmiana jest znacznie bardziej zaraźliwa, ale po badaniu i analizie ponad 14 tys. przypadków jesteśmy w stanie stwierdzić, że szczepionki są najbardziej skutecznym rozwiązaniem ograniczającym ryzyko transmisji kolejnych wariantów wirusa SARS-CoV-2.